

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 906/2025
11.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светланае Томић Јокић, председника већа, Дијане Јанковић, Гордане Којић, Мирољуба Томића и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Врховног суда Немањом Симићевићем, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Хариса Кецапа, због кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 2. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Хариса Кецапа, адвоката Решада Плојовића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Пазару К.бр.51/24 од 17.01.2025.године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 162/25 од 03.04.2025.године, у седници већа одржаној дана 11.09.2025. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Хариса Кецапа, адвоката Решада Плојовића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Пазару К.бр.51/24 од 17.01.2025.године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 162/25 од 03.04.2025.године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Пазару К.бр.51/24 од 17.01.2025.године окривљени Харис Кецап је оглашен кривим да је извршио кривично дело неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 2. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од три године, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору у периоду од 08.01.2022.године до 29.06.2022.године.

Истом пресудом, на основу члана 261. став 2. тачка 9) ЗКП, обавезан је окривљени Харис Кецап да на име судског паушала плати суду износ од 10.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, као и да надокнади трошкове кривичног поступка, о чијој висини ће бити одлучено посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 162/25 од 03.04.2025.године одбијена је као неоснована заједничка жалба бранилаца окривљеног Хариса Кецапа и потврђена пресуда Вишег суда у Новом Пазару К.бр.51/24 од 17.01.2025.године.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости је поднео бранилац окривљеног Хариса Кецапа, адвокат Решад Плојовић, због повреде закона из члана 423., 437. став 1., 438. став 1. тачка 9) и став 2. тачка 2) и 3), 439. тачка 1) и 441. став 1. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе или му изрећи блажу казну или да укине наведене пресуде и списе предмета врати на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао без обавештења јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета, са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, бранилац окривљеног Хариса Кецапа, адвокат Решад Плојовић у захтеву за заштиту законитости истиче да је побијаним пресудама прекорачена оптужба из разлога што првостепени суд доношењем осуђујуће пресуде није извршио просто прецизирање оптужнице, већ је прекорачио оптужни акт тиме што је ставио окривљеног у неповољнији положај. Наведено бранилац образлаже наводима да је оптужним актом окривљеном стављено на терет да је држао супстанце које су проглашене за опојне дроге а које се налазе на спису Правилника о утврђивању списка психоактивних контролисаних супстанци („Службени гласник РС“ број 40/23 од 17.05.2023.године), али се овај Правилник није могао применити на окривљеног јер није био на снази у време извршења кривичног дела дана 08.01.2022.године, да би суд у пресуди извршио исправку оптужног акта тако што се позвао на Правилник који је био на снази у време извршења кривичног дела, и то Правилник о утврђивању списка психоактивних контролисаних супстанци („Службени гласник РС“ број 70/21 од 13.07.2021.године), те на тај начин у изреку пресуде додао оно што је неопходно за доношење осуђујуће пресуде.

Изнете наводе захтева бранилаца, Врховни суд оцењује као неосноване из следећих разлога:

Оптужницом Вишег јавног тужилаштва у Новом Пазару Кт.бр.12/22 од 21.03.2022.године, прецизираном дана 27.09.2023.године окривљеном Харису Кецапу је стављено на терет да је заједно са окривљенима АА и ББ, дана 08.01.2022 године око 14,45 часова, у село ... СО Нови Пазар, када су били способни да схвате значај свога дела и да управљају својим поступцима свесни да је њихово дело забрањено али су његово извршење хтели, неовлашћено у већој количини за сопствене потребе држали супстанце ТХЦ(tetrahydrokanabinol), у масеном делу већем од 0,3%, које су проглашене за опојне дроге и налазе се на списку Правилника о утврђивању списка психоактивних контролисаних супстанци (Сл.Гласник РС број 40/23 од 17.05.2023.године), на тај начин што су по предходном договору пријављени АА и ББ позвали Кецап Хариса, а затим возилом марке „Renault clio“ власништво ББ, рег ознака

..., којим је он управљао, отишли до непосредне близине породичне куће Хариса Кецапа, зауставили возило на удаљености од око тридесетак метара, па је АА изашао из возила, отишао до куће Кецапа, док га је ББ сачекао, Кецап је изнео једну ПВЦ кесу са ликом деда мраза, исту предао АА, а у којој се налазила сасушена биљна материја бруто тежине 930,5 грама за коју је вештачењем утврђено да је канабис, након чега су се са возилом упутили у правцу града и том приликом су заустављени од стране радника ПУ Нови Пазар, који су извршили преглед возила и на месту испред сувозача на којем је седео АА пронашли наведену кесу са ликом деда мраза, а затим приведени у полицијску управу где је од АА одузета наведена дрога, полицијски службеници су извршили и преглед лица Кецап Хариса који је затечен испред своје породичне куће и у десном џепу од панталона су пронашли једну пвц касицу бруто тежина 18,7 грама марихуане, а затим Харис Кецап приведен у ПУ Нови Пазар и од истог узели наведену дрогу, чиме су као саизвршиоци окривљени АА, ББ и Кецап Харис извршили кривично дело Неовлашћена држање опојних дрога из члана 246а. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика.

На главном претресу одржаном дана 24.11.2023.године донето је решење о раздвајању поступка у односу на окривљене АА и ББ који ће се посебно довршити а да се у односу на окривљеног Хариса Кецапа формира други предмет, а јавни тужилац је извршио прецизирање оптужног акта, тако што у четвртом реду, уместо речи „у већој“ количини, треба да стоји реч „у великој“.

Изреком пресуде Вишег суда у Новом Пазару К.бр.51/24 од 17.01.2025.године окривљени Харис Кецап је оглашен кривим да је дана 08.01.2022. године, око 14,45 часова у селу ... код Новог Пазара, када му је способност да схвати значај свога дела и да управља својим поступцима била смањена али не и битно, свестан да је његово дело забрањено али је његово извршење хтео, неовлашћено у великој количини заједно са окривљеним АА и ББ држао за сопствене потребе, супстанце које су проглашене за опојне дроге, и то опојну дрогу канабис која садржи супстанцу ТХЦ (tetrahydrokanabinol), у масеном делу већем од 0,3%, и налазе се на Списку психоактивних – контролисаних супстанци Правилника о утврђивању списка психоактивних контролисаних супстанци (Службени гласник РС број 70/21 од од 13.07.2021. године), на тај начин што су по претходном договору окривљени АА и ББ (према којима је кривични поступак правноснажно окончан) позвали треће окривљеног Кецап Хариса, а затим возилом марке „Renault clio“ власништво ББ, рег ознака ..., којим је он управљао, отишли до непосредне близине породичне куће Хариса Кецапа, зауставили возило на удаљености од око тридесетак метара, па је АА изашао из возила, отишао до куће Кецапа, док га је ББ сачекао, Кецап је изнео једну ПВЦ кесу са ликом деда мраза, исту предао АА, а у којој се налазила сасушена биљна материја бруто тежине 930,5 грама за коју је вештачењем утврђено да је опојна дрога марихуана, канабис, након чега су се возилом упутили у правцу града и том приликом су заустављени од стране радника ПУ Нови Пазар, који су извршили преглед возила и на месту испред сувозача на којем је седео АА су пронашли наведену кесу са ликом деда мраза, а затим приведени у полицијску управу где је од АА одузета наведена дрога. Полицијски службеници су извршили преглед лица Кецап Хариса који је затечен испред своје породичне куће и у десном џепу од панталона су пронашли једну пвц кесицу бруто тежине 18,7 грама марихуане, а затим је Кецап приведен у ПУ Нови Пазар и од истог узели наведену дрогу, чиме је извршио кривично дело неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 2. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ.

Према одредби члана 420. став 1. ЗКП пресуда се може односити само на лице које је оптужено (субјективни идентитет пресуде и оптужбе) и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници (објективни идентитет пресуде и оптужбе).

Из одредбе члана 420.ЗКП произилази да закон не захтева идентитет у погледу правне оцене дела, али да захтева да између оптужбе и пресуде постоји идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела, тако да евентуалне измене чињеничног описа дела у изреци пресуде морају остати у границама чињеничног основа из оптужбе, тачније у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива. По оцени Врховног суда, чињеничним описом радњи извршења у изреци пресуде суд није прекорачио оптужбу, с обзиром да у чињеничном опису постоји идентитет лица која је оптужено и то окривљеног Хариса Кецапа (субјективни идентитет) и дела које је предмет оптужбе и то кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 2. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ (објективни идентитет), а чињенични опис наведеног кривичног дела у изреци првостепене пресуде у битном се не разликује од оног наведеног у оптужници.

Према одредби члана 112. став 15. КЗ опојним дрогама сматрају се супстанце и препарати који су законом и другим прописом заснованим на закону проглашени за опојне дроге.

На основу члана 8. став 1. Закона о психоактивним контролисаним супстанцама („Сл. гласник РС“, бр.99/10 и 57/2018), донет је Правилник о утврђивању списка психоактивних контролисаних супстанци („Сл. гласник РС“, бр.31/18) који је касније мењан, а у време извршења дела је важио Правилник о утврђивању списка психоактивних контролисаних супстанци (Службени гласник РС број 70/21 од од 13.07.2021. године).

По оцени Врховног суда, неосновани су наводи браниоца окривљеног да је у конкретном случају прекорачена оптужба, те да је окривљени стављен у неповољнији положај тиме што је промењена бланкетна норма, противно којој је поступао окривљени, тако што је у изреци пресуде наведено да је окривљени држао опојну дрогу канабис која садржи супстанцу ТХЦ (tetrahydrokanabinol), у масеном делу већем од 0,3%, и налази се на Списку психоактивних – контролисаних супстанци Правилника о утврђивању списка психоактивних контролисаних супстанци (Службени гласник РС број 70/21 од од 13.07.2021. године), која је важила у време извршења кривичног дела уместо примене Правилника о утврђивању списка психоактивних контролисаних супстанци (Службени гласник РС број 40/23 од 17.05.2023.године), који је наведен у оптужном акту.

Ово из разлога што се и у Правилнику о утврђивању списка психоактивних контролисаних супстанци (Службени гласник РС број 70/21 од од 13.07.2021. године), који је важио у време извршења дела и у Правилнику о утврђивању списка психоактивних контролисаних супстанци (Службени гласник РС број 40/23 од 17.05.2023.године) који је важио у време доношења пресуде, cannabis налазио на списку психоактивних контролисаних супстанци, а која се сходно одредби члана 112.

став 15. КЗ сматра опојном дрогом. Према томе, Правилник који је важио у време доношења пресуде и који је био наведен у оптужном акту, а затим изостављен из изреке пресуде није повољнији за окривљеног, јер исти не изоставља предметне опојне дроге са Списка психоактивних контролисаних супстанци, при чему се марихуана у оба Правилника, па и у Правилнику који је важио у време извршења кривичног дела, налази на листи психоактивних контролисаних супстанци.

Имајући наведено у виду, овакве измене се не могу сматрати прекорачењем оптужбе, јер окривљеном нису додате нове радње извршења, односно није повећана криминална количина радње кривичног дела за које је окривљени оглашен кривим и осуђен.

Из изнетих разлога, Врховни суд оцењује као неосноване наводе захтева браниоца окривљеног у делу у коме указује на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

У осталом делу захтева бранилац окривљеног указује на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, која представља законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости. Међутим, наведену повреду бранилац образлаже наводима да материјални докази изведени током поступка не говоре у прилог навода из изреке пресуде, да је окривљени држао већу количину опојне дроге за сопствену употребу и да је поступао са директним умишљајем, већ напротив, да је држао мању количину, посебно имајући у виду да потврда о одузетим предметима не гласи на окривљеног, да из налаза и мишљења судског вештака произилази да је окривљени зависник од употребе опојних дрога, те да није доказано да је окривљени био у државини целокупне опојне дроге која је одузета од саизвршилаца, односно да на страни окривљеног нема кривице.

По оцени Врховног суда, на овај начин бранилац окривљеног суштински оспорава утврђено чињенично стање, односно истиче повреду закона из члана 440. ЗКП, полемишући са чињеницама утврђеним у правноснажним пресудама и указујући на погрешну оцену доказа од стране нижестепених судова.

У осталом делу захтева бранилац окривљеног истиче да су разлози првостепене пресуде противречни изреци, те да нема разлога и чињеница релевантних за одлучивање у овој правној ствари, чиме суштински указује на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП. Бранилац још указује на повреду закона из члана 423., 437. став 1., 438. став 2. тачка 3) и 441. став 1. ЗКП.

Како повреде закона из члана 423., 437. став 1., 438. став 2. тачка 3), 440. и 441. став 1. ЗКП не представљају законске разлоге због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу, то се Врховни суд у оцену изнетих навода није ни упуштао.

Са свега изложеног, на основу одредаба члана 491. став 1. ЗКП, донета је одлука као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Немања Симићевић, с.р.

Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић, с.р.

За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић